

---

doi: <https://doi.org/10.15407/knit2016.06.045>

УДК 347.85

Н. Р. Юрковська

Одеська обласна державна адміністрація, Одеса

АКТУАЛЬНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В РАМКАХ ГАРМОНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА З ЄВРОПЕЙСЬКИМ

Сучасні реалії обумовлюють розвиток української науки і техніки, вимагаючи наближення українського законодавства до європейського. Імплементация Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС передбачає реалізацію міжнародних норм та співробітництва, зокрема у галузі космонавтики. В роботі запропоновано ключові напрямки космічних досліджень згідно з діючим міжнародним та українським правом.

Ключові слова: розвиток космонавтики, космічне право, Угода про Асоціацію між Україною та ЄС, гармонізація космічного законодавства України з правом ЄС.

Гармонізація українського законодавства з європейським є необхідним кроком на шляху України до Євросоюзу і передбачає виконання нашою державою умов, вказаних в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС (далі — Угода). Загальнообов'язкові для усіх країн-членів ЄС законодавчі акти, які встановлюють спільні для всіх цілі. При цьому кожна держава-член розробляє власні закони щодо шляхів їхнього досягнення, імплементуючи директиви на національному рівні. Україна як держава, що не є повноправним членом ЄС, але уклала з ним Угоду, до подання заявки на членство має адаптувати свою правову систему з вимогами права ЄС в напрямках, які чітко сформульовані в Додатках

до Угоди. Для більш детального ознайомлення космічної громадськості України з відповідними напрямами, нижче наведено витяги з Угоди, що стосуються космічної галузі України [13], а також відповідні пункти затвердженого Кабінетом Міністрів України Плану з імплементации Угоди [12] (пп. 1, 2). У частині третій статті наведено деякі витяги з робіт Н. Р. Малишевої [8—11] та інших науковців [1—5] стосовно відповідних аспектів розвитку української космонавтики та космічного права України.

У четвертій частині статті подано приблизний авторський перелік основних напрямів досліджень, розроблений на основі попередньо розглянутих джерел — Угоди, Плану дій Уряду з його імплементации, а також теоретичних напрацювань українських науковців в галузі космічного права.

© Н. Р. ЮРКОВСЬКА, 2016

1. РОЗВИТОК КОСМІЧНОЇ ГАЛУЗІ ВІДПОВІДНО ДО УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

*Витяг з Угоди про асоціацію Україна — ЄС
[13, Глава 8 «Космос», С. 371—373]*

Стаття 371

1. Сторони сприяють розвитку взаємовигідно-го співробітництва у сфері цивільних космічних досліджень та використання космічного простору, зокрема на таких напрямках:

- а) глобальні навігаційні супутникові системи;
- б) спостереження Землі та глобальний моніторинг;
- в) космічна наука та дослідження;
- г) прикладні космічні технології, зокрема пускові технології та технології ракетних двигунів.

2. Сторони заохочують та сприяють обміну досвідом щодо політики у галузі космосу, адміністрації та правових аспектів, а також щодо промислової реструктуризації та комерціалізації космічних технологій.

Стаття 372

1. Співробітництво включає обмін інформацією щодо політики та програм Сторін та від-

повідних можливостей для співробітництва і спільних проектів, зокрема участь українських підприємств та організацій у відповідних космічних та транспортних напрямках наступної Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020».

2. Сторони заохочують та підтримують обмін науковцями та створення відповідних мереж.

3. Співробітництво також може включати обмін досвідом у сфері управління космічними дослідженнями та науковими установами, а також створення сприятливих умов проведення досліджень та впровадження нових технологій і належного захисту відповідних прав інтелектуальної, промислової та комерційної власності.

Стаття 373

Постійний діалог відбуватиметься з питань, охоплених Главою 8 Розділу V («Економічне та галузеве співробітництво») цієї Угоди, включаючи у відповідних випадках координацію та співробітництво з Європейським космічним агентством із цих та інших відповідних актуальних тем.

2. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС ЗГІДНО З ПЛАНОМ ЗАХОДІВ КМУ НА 2014—2017 РР.

(ВІД 17.09.2014)

Витяг з Плану [12]

Положення Угоди	Розділ (глава) Угоди, найменування заходу	Строк виконання	Відповідальний за виконання (з Української Сторони)	Партнери зі Сторони ЄС
Розділ II. Політичний діалог та реформи, політична асоціація, конвергенція у сфері зовнішньої та безпекової політики				
14	Стаття 7 Зовнішня та безпекова політика. Забезпечення подальшої участі України у переговорному процесі щодо підготовки Міжнародного кодексу поведінки в космосі, запропонованого ЄС (згідно з графіком Європейської служби зовнішньої діяльності)	2014 — 2017 рр.	Державне космічне агентство України, Міністерство закордонних справ	Європейська служба зовнішньої діяльності

Положення Угоди	Розділ (глава) Угоди, найменування заходу	Строк виконання	Відповідальний за виконання (з Української Сторони)	Партнери зі Сторони ЄС
Розділ V. Економічне та галузеве співробітництво. Глава 8. Космос				
20	<i>Стаття 371</i> Забезпечення участі у здійсненні заходів з розширення дії супутникових систем функціонального доповнення EGNOS на територію України відповідно до положень Угоди про співробітництво щодо цивільної глобальної навігаційної супутникової системи (ГНСС) між Європейським Співтовариством, його державами-членами та Україною щодо розміщення, введення в дію та забезпечення експлуатації наземних контрольних станцій супутникових навігаційних сигналів у рамках додатка 1 до Угоди про фінансування Рамкової програми на підтримку угод між Україною та ЄС (ENI/2013/024-446)	2014 — 2017 рр.	Державне космічне агентство України	Генеральний директорат Європейської Комісії «Підприємництво і промисловість»
321	<i>Стаття 371</i> Забезпечення участі в реалізації європейського космічного проекту VEGA	2014 — 2017 рр.	Державне космічне агентство України	Генеральний директорат Європейської Комісії «Підприємництво і промисловість», Європейське космічне агентство
322	<i>Стаття 372</i> Забезпечення участі України в реалізації космічних проектів програми ЄС «Горизонт-2020»	2014 — 2017 рр.	Державне космічне агентство України	Генеральний директорат Європейської Комісії «Підприємництво і промисловість»
323	<i>Стаття 373</i> Налагодження практичного співробітництва в рамках Спільної робочої групи Україна-ЄС з питань космосу	2014 — 2017 рр.	Державне космічне агентство України, Міністерство закордонних справ	Ті самі

3. МІЖНАРОДНЕ І НАЦІОНАЛЬНЕ КОСМІЧНЕ ПРАВО (відповідно до [6—11])

4 жовтня 1957 р. — перший в світі запуск штучного супутника Землі, початок освоєння космічного простору. Друга половина XX ст. — з'явилося поняття «космічне право».

Важливі результати XIV сесії Генеральної Асамблеї ООН, що лягли в основу укладених на

початку 1960-х рр. міжнародних договорів з питань використання космічного простору:

— принцип загальної зацікавленості всього людства в розвитку використання космічного простору в мирних цілях;

— спрямованість дослідження і використання космосу на користь держав, незалежно від рівня їхнього економічного та наукового розвитку;

— важливість міжнародного співробітництва в освоєнні та мирному використанні космосу і

пов'язані з цим обов'язки ООН сприяти такому співробітництву.

Джерела міжнародного космічного права (хронологічно):

— Декларація правових принципів діяльності держав з дослідження та використання космічного простору, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 13 грудня 1963 р. (Декларація принципів).

— Договір про принципи діяльності держав з дослідження та використання космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 19 грудня 1966 р. (Договір про космос).

— Угода про рятування космонавтів, повернення космонавтів і повернення об'єктів, запущених у космічний простір, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 19 грудня 1967 р. (Угода про рятування).

— Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, завдану космічними об'єктами, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 29 листопада 1971 р. (Конвенція про відповідальність).

— Конвенція про реєстрацію об'єктів, що запускаються в космічний простір, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 12 листопада 1974 р. (Конвенція про реєстрацію).

— Угода про діяльність держав на Місяці та інших небесних тілах, прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 5 грудня 1979 р. (Угода про Місяць).

Основні проблеми суспільного розвитку, які вирішує космонавтика:

- супутникові телекомунікації,
- глобальні навігаційні супутникові системи,
- дистанційне зондування Землі та космічний моніторинг,
- проблеми природокористування, попередження та ліквідації наслідків стихійних лих,
- інформаційні технології,
- космічна медицина та охорона здоров'я,
- забезпечення державних інтересів у галузі оборони і т. д.

Тенденції, які сформувались у сфері та визначають першочергові завдання сучасної космонавтики:

- перетворення космонавтики на повноцінний сектор економіки,

- комерціалізація найважливіших технологій,
- розвиток ринку космічних послуг,
- створення нового інвестиційного середовища.

Швидке розширення масштабів діяльності приватного сектору в космічній та пов'язаних з нею галузях поряд із розвитком класичних напрямків міжнародного космічного права, вимагає перегляду багатьох його аспектів, зокрема:

- питань державної належності космічних літальних апаратів;
- вирішення проблеми юрисдикції міжнародних космічних проектів та пов'язаної з нею проблеми відповідальності за шкоду у зв'язку із здійсненням космічної діяльності;
- захисту прав інвесторів по відношенню до космічних об'єктів і космічних літальних апаратів;
- охорони довкілля в процесі космічної діяльності;
- забезпечення поєднання міжнародної відповідальності держав з майновою відповідальністю комерційних структур — безпосередніх учасників космічної діяльності, за шкоду, заподіяну довкіллю в результаті такої діяльності;
- впливу комерціалізації та приватизації космічної діяльності на державний сектор послуг у цій галузі;
- створення ефективних механізмів врегулювання спорів, що виникають у сфері космічної діяльності тощо.

Відповідальність за шкоду. Згідно ст. I Конвенції про відповідальність і ст. I Конвенції про реєстрацію «держава, що запускає» — це:

- 1) держава, яка здійснює запуск космічного об'єкта;
- 2) держава, яка організує такий запуск;
- 3) держава, з території якої здійснюється запуск;
- 4) держава, з установок якої він здійснюється.

Проте сьогодні реально запускають не держави, а приватні компанії, які носять, як правило, міжнародний характер; «державою, що запускає» стають кілька держав. Крім того, космічні запуски часто здійснюються з міжнародних вод, а компанія може бути в офшорній зоні (приклад — проект «Морський старт», що є

американо-норвезько-українським консорціумом «Sea Launch», який надає послуги з космічних запусків корисних вантажів з плавучої платформи під ліберійським прапором; консорціум зареєстровано на Кайманових островах, які перебувають під юрисдикцією Великої Британії).

За межами міжнародно-правового регулювання поки що залишається низка аспектів космічної діяльності — важливих питань, загальні засади вирішення яких повинні бути сформульовані на міжнародно-правовому рівні:

— охорона довкілля у процесі використання й дослідження космічного простору;

— регулювання космічного руху набуває зростаючого значення у зв'язку з істотним збільшенням об'єктів, що запускаються в космічний простір, переважна більшість яких продовжує залишатись в космічному просторі після виконання своєї місії, в якості т. з. «космічного сміття»;

— міжнародно-правовий статус самого «космічного сміття» і відповідальність за шкоду, яка може ним завдаватись;

— охорона прав інтелектуальної власності у процесі космічної діяльності;

— багато інших питань.

В Європі у сфері використання космосу є узгоджена стратегія *трьох діючих осіб*: Європейського космічного агентства, Європейського Союзу і держав-членів цих двох організацій.

Європейське космічне агентство (існує від 31.05.1975 р.) має представництва в Тулузі, Вашингтоні, Москві, Балтиморі, Г'юстоні. Персонал, разом із підвідомчими закладами, складає близько 2000 осіб. ЄКА має низку інституційних утворень, пов'язаних із космічною діяльністю, у т. ч.:

— ESTEC (Європейський науково-дослідний центр по Космосу, Нурдвіжк, Нідерланди);

— ESOC (Європейський центр космічних операцій, Дармштадт, Німеччина);

— ESRIN (Європейський інститут космічних досліджень, Фраскаті, Італія);

— EAC (Європейський центр астронавтів, Кельн, Німеччина).

Основні напрями міжнародних відносин ЄКА:

1) організація вступу до ЄКА нових членів;

2) участь держав, які не є членами ЄКА, в окремих факультативних програмах ЄКА;

3) участь ЄКА у діяльності інших міжнародних, у першу чергу європейських організацій.

Деякі держави-члени ЄС прийняли *спеціальне космічне законодавство* (Велика Британія, Швеція, Данія, Франція, Бельгія, Нідерланди), інші мають правове регулювання лише певних аспектів космічної діяльності (напр., Німеччина, Іспанія, Італія — про відшкодування шкоди, спричиненої космічними об'єктами, реєстрацію космічних об'єктів тощо):

— Закон Швеції про космічну діяльність (1982 р.);

— Закон про космічний простір Великої Британії (1986 р.);

— Закон про космічну діяльність Нідерландів (2007 р.);

— Закон Бельгії про діяльність із запусків, управління польотом або керівництва космічними об'єктами (2008 р.);

— Закон Франції про космічні операції (2008 р.);

— Закон ФРН про захист від загрози небезпеки внаслідок розповсюдження даних дистанційного зондування Землі високої якості (Закон про безпеку даних, отримуваних від супутників — SatDSiG).

У нас діє Закон України «Про космічну діяльність» від 15.11.1996 р.

4. НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ГАЛУЗІ КОСМОНАВТИКИ ДЛЯ РЕКОМЕНДАЦІЇ ВИЩИМ НАВЧАЛЬНИМ ЗАКЛАДАМ І НАУКОВО-ДОСЛІДНИМ УСТАНОВАМ УКРАЇНИ

А. Ступінь та перспективи розвитку національного космічного права в різних країнах світу

1. Вирішення теоретичних проблем розвитку міжнародного і національного космічного права на Європейському та національному рівні країн ЄС та США .

2. Відповідність Закону України «Про космічну діяльність» від 15.11.1996 р. міжнародному праву (у т. ч. Статуту ООН, міжнародним договорам, законодавству ЄС).

2. Космонавтика як повноцінний сектор економіки в економічно і науково розвинутих та у відсталих країнах.

4. Питання ефективності та вдосконалення міжнародного космічного права в якості регулятора суспільних відносин.

5. Космічна діяльність як дійовий інструмент забезпечення різнопланових інтересів країн першого світу і розв'язання глобальних проблем людства.

6. Участь України в розвитку міжнародного космічного права.

7. Можливості національного законодавства для вирішення питань розвитку сучасної космонавтики.

В. Міжнародна відповідальність держав за національну діяльність у космічному просторі, включаючи Місяць та інші небесні тіла

8. Проблеми міжнародної відповідальності держав за шкоду, заподіяну в результаті космічної діяльності, та майнової відповідальності її безпосередніх суб'єктів.

9. Регламентация національним космічним правом різних країн державної відповідальності та приватної діяльності.

10. Правове регулювання використання природних ресурсів небесних тіл.

11. Особливості національного регулювання різними державами суб'єктів суспільних відносин космічного права під час перебування в космічному просторі, включаючи Місяць та інші небесні тіла.

12. Особливості відповідальності за порушення законодавства про космічну діяльність в Україні.

С. Вирішення регіональних проблем космічної політики і космічного права у різних країнах світу

13. Невирішені проблеми і проблемні галузі міжнародного космічного права, їхнє охоплення законодавством ЄС та перспективи виходу з кризи.

14. Питання статусу космічного майна і всього комплексу майнових відносин у процесі здійснення космічної діяльності як напрямок

розвитку національного сегменту космічного права та його відповідність міжнародному космічному праву (у т. ч. директивам і рекомендаціям ЄС).

15. Правове забезпечення, перспективи і завдання космічного туризму згідно з космічним та повітряним правом.

16. Шляхи вирішення проблеми відповідальності за заподіяну шкоду та встановлення «держави, що запускає» у космічному праві.

17. Питання можливої розробки єдиної всеосяжної Конвенції з космічного права: переваги та недоліки, перспективи й наслідки утворення і впровадження.

18. Вирішення проблем міжнародного космічного права шляхом кодифікації міжнародного космічного права (за прикладом міжнародного морського права).

19. Сучасні проблеми правового статусу космонавта (астронавта) згідно з національним законодавством космічних держав та з міжнародним космічним правом.

20. Питання правового регулювання охорони життя і здоров'я космонавтів від впливів природних і антропогенних факторів космічного простору на рівні міжнародних договорів і національного законодавства.

21. Правові аспекти дистанційного зондування Землі з космосу на міжнародному та національному рівнях.

22. Проблеми понятійно-термінологічного апарату в космічному праві.

23. Уніфікація космічно-правової термінології для забезпечення одноманітного вживання термінів всіма державами-учасниками як одна з цілей кодифікації міжнародного космічного права.

24. Забезпечення імплементації положень міжнародного права з питань дистанційного зондування Землі з космосу в країнах ЄС (у т.ч. Директиви 96/9/ЄК Європейського Парламенту і Європейської Ради від 11 березня 1996 р. про правову охорону баз даних, Articles 7(1), 10 (1, 2, 3), Recitals 41, 51) — см. [7, 9].

25. Проблеми космічної діяльності і космічного права у країнах пострадянського простору.

Д. Еколого-правові аспекти космічної діяльності

26. Правове забезпечення екологічної безпеки космічної діяльності відповідно до міжнародного та національного права космічних держав (у т. ч. законодавства ЄС, Статуту ООН, документів Європейського космічного агентства та ін.).

27. Правове регулювання охорони навколоземного простору від шкідливих впливів (у т. ч. використання ядерних джерел енергії у космічному просторі, впливу космічного сміття тощо).

28. Особливості та напрями багатостороннього міжнародного і регіонального співробітництва пострадянських держав у сфері космічної діяльності.

Е. Розвиток освіти і науки в галузі космічного права на національному і міжнародному рівнях

29. Законодавство України як інструмент розвитку космічної науки.

30. Міжнародні та національні дослідження у галузі космічних транспортних технологій і наук про космос.

31. Космонавтика як показник рівня науково-технічного потенціалу України і провідних держав світу.

32. Особливості розвитку космічної науки в українських реаліях (економічна криза, хронічне недофінансування, воєнні дії та ін.).

33. Перспективи української космонавтики як науково-технічної діяльності задля забезпечення сталого розвитку держави.

34. Міжнародне і національне регулювання відносин інтелектуальної власності у науково-технічній космічній діяльності.

35. Міжнародний центр космічного права Національної академії наук України (створений у 1998 р.) та його роль у розвитку та реалізації міжнародного та національного космічного права.

36. Науково-технічне і правове забезпечення співробітництва у сфері цивільних космічних досліджень та використання космічного простору, зокрема у таких напрямках: а) глобальні навігаційні супутникові системи; б) спостереження

Землі та глобальний моніторинг; с) космічна наука та дослідження; d) прикладні космічні технології, зокрема пускові технології та технології ракетних двигунів.

37. Правове, економічне та науково-технічне забезпечення участі України в реалізації європейського космічного проекту VEGA 2014 — 2017 рр.

38. Правове, науково-технічне та економічне підґрунтя реалізації Україною космічних проектів програми ЄС «Горизонт-2020».

39. Хід, проблеми та перспективи забезпечення здійснення заходів з розширення дії супутникових систем функціонального доповнення EGNOS на територію України відповідно до положень Угоди про співробітництво щодо цивільної глобальної навігаційної супутникової системи (ГНСС) між Європейським Співтовариством, його державами-членами та Україною щодо розміщення, введення в дію та забезпечення експлуатації наземних контрольних станцій супутникових навігаційних сигналів у рамках додатка 1 до Угоди про фінансування Рамкової програми на підтримку угод між Україною та ЄС (ENI/2013/024-446) 2014 — 2017.

Ф. Правове регулювання космічної діяльності в Україні

40. Правове регулювання вирішення суперечок у сфері космічної діяльності в умовах комерціалізації космічної промисловості в країнах СНД на міжнародному і національному рівнях.

41. Правове забезпечення на міжнародному та національному рівнях розвитку прикладної космонавтики (супутникові телекомунікації, супутникова метеорологія, дистанційне зондування Землі з космосу, супутникова навігація тощо).

42. Європейська космічна політика і право: діяльність Європейського Союзу, Європейського космічного агентства та їхніх держав-членів.

43. Співвідношення космічного права ЄС та його держав-членів.

44. Правове забезпечення спільної діяльності ЄКА та ЄС у галузі космічної діяльності.

45. Правове забезпечення участі України в міжнародних ініціативах щодо космічних досліджень.

**Г. Можливості, специфіка і перспективи
впровадження рекомендацій і директив ЄС
у національне законодавство**

46. Реалізація в Україні міжнародних договорів ООН з питань космічної діяльності (у т. ч. законодавства ЄС, Статуту і договорів ООН і т. д.).

47. Кореляція національного законодавства із міжнародно-правовим регулюванням космічної діяльності. Реалізація положень міжнародних договорів з космосу в українському законодавстві.

48. Відповідність міжнародного права національного правового регулювання діяльності урядових та неурядових юридичних осіб у космічному просторі.

49. Імплементация та розвиток в національному законодавстві норми міжнародного космічного права щодо нагляду держав-учасниць Договору за діяльністю неурядових юридичних осіб у космічному просторі, включаючи Місяць та інші небесні тіла.

50. Проблеми впровадження космічного права у процес вищої освіти в Україні та в інших країнах.

1. *Атаманенко Б. А., Редчиць Н. Є.* Транспарентність та зміцнення довіри в космосі // *Космічна наука і технологія.* — 2013. — **19**, № 6. — С. 60—69.
2. *Атаманенко Б. А., Федонюк Р. В.* Міжнародне співробітництво як інструмент участі в глобальних космічних проєктах // *Космічна наука і технологія.* — 2014. — **20**, № 3. — С. 3—13.
3. *Беглий О. В.* Закон України «Про космічну діяльність» і витоки національного космічного права // *Космічна наука і технологія.* — 1996. — **2**, № 3. — С. 13—16.
4. *Беглий О. В.* Так починалось міжнародне космічне право // *Космічна наука і технологія.* — 1997. — **3**, № 1. — С. 101—102.
5. *Беглий О. В., Кудрявченко О. В., Передерій Р. В.* Правові проблеми сприяння інвестиціям в космічній галузі України // *Космічна наука і технологія.* — 1997. — **3**, № 3. — С. 10—20.
6. *Закон України «Про космічну діяльність»:* Науково-практичний коментар / За заг. ред. Н. Р. Малишевої. — К.: Атіка, 2005. — 196 с.
7. *Малишева Н. Р.* Дистанционное зондирование Земли из космоса: международно-правовое и национальное регулирование // *Космическое законодательство стран мира (на русском и английском языках).* — К., 2009. — Т. 5. «Дистанционное зондирование Земли».

8. *Малишева Н. Р.* Космічне право: перспективи розвитку в міжнародному і національному правовому контекстах // *Вісник Акад. правових наук України.* — 2003. — № 2-3. — С. 335—349.
9. *Малишева Н. Р.* Нариси з космічного права. — К.: Алерта, 2010. — 296 с.
10. *Малишева Н. Р.* Розвиток освіти в галузі космічного права: світові та регіональні процеси // *Часопис Київ. ун-ту права.* — 2010. — № 4. — С. 312—347.
11. *Малишева Н. Р.* Теоретичні аспекти гармонізації екологічного законодавства // *Антологія української юридичної думки.* — К., 2005. — Т. 10. — С. 740—761.
12. План заходів з імплементации Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014—2017 роки. Затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 847-р.
13. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Угоду ратифіковано із заявою Законом № 1678-VII від 16.09.2014. — 282 с.

Стаття надійшла до редакції 06.05.16

REFERENCES

1. *Atamanenko B. A., Redchytz N. E.* Transparency and confidence-building measures in outer space. *Kosm. nauka tehnol.*, **19** (6), 60—69 (2013).
2. *Atamanenko B. A., Fedoniuk R. V.* International cooperation as a tool of participation in global space projects. *Kosm. nauka tehnol.*, **20** (3), 3—13 (2014).
3. *Beglyi O. V.* The Law of Ukraine "On the Space Activity" and sources of the national space law. *Kosm. nauka tehnol.*, **2** (3), 13—16 (1996).
4. *Beglyi O. V.* To the origins of the international space law. *Kosm. nauka tehnol.*, **3** (1), 101—102 (1997).
5. *Beglyi O. V., Kudriavchenko O. V., Perederii R. V.* Law problems in the promotion of investments in the space industry and research in Ukraine. *Kosm. nauka tehnol.*, **3** (3), 10—20 (1997).
6. The Law of Ukraine "About kosmichnu diyalnist" Sci.-practical commentary, Ed. by N. R. Malysheva, 196 p. (Atika, Kyiv, 2005) [in Ukrainian].
7. *Malysheva N. R.* Remote sensing of the Earth from outer space: International-legal and National regulation. *National space legislation of the world: tematicheskoe sobranie.* Vol. 5: Remote sensing of the Earth, 264 p. (Kyiv, 2009) [in Russian].
8. *Malysheva N. R.* Space Law: prospects in the international and national legal context. *Visnyk Akademii' pravovoyh nauk Ukrainy*, No. 2-3, 33—349 (2003) [in Ukrainian].

9. *Malysheva N. R.* Essays on space law, 296 p. (Alerta, Kyiv, 2010) [in Ukrainian].
10. *Malysheva N. R.* Development of Education in Space Law: global and regional processes. *Chasopys Kyi'v. un-tu prava*, No. 4, 312 — 317 (2010) [in Ukrainian].
11. *Malysheva N. R.* Theoretical aspects of harmonization of environmental law. *Anthology of Ukrainian legal thought.*, 740—761, — Vol 10. — K., 2005. — pp. [in Ukrainian].
12. The action plan for the implementation of the Association Agreement between Ukraine, on one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand, in 2014— 2017 years. Approved by the Cabinet of Ministers of Ukraine from September 17, 2014. N 847-p. [in Ukrainian].
13. Association Agreement between Ukraine, on one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other side. Agreement was ratified by a statement law number 1678-VII from 16.09.2014. — 282 p. + Applications) [in Ukrainian].

Н. Р. Юрковская

Одесская областная государственная администрация, Одесса

АКТУАЛЬНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ КОСМИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ В УКРАИНЕ В РАМКАХ ГАРМОНИЗАЦИИ НАЦИОНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА С ЕВРОПЕЙСКИМ

Современные реалии обуславливают развитие украинской науки и техники, необходимость приближения

украинского законодательства к европейскому. Имплементация Соглашения об Ассоциации между Украиной и ЕС предусматривает реализацию международных норм и сотрудничества, в т. ч. в области космонавтики. В работе предложены ключевые направления космических исследований, согласно с действующим международным и украинским правом.

Ключевые слова: развитие космонавтики, космическое право, Соглашение об Ассоциации между Украиной и ЕС, гармонизация космического законодательства Украины с правом ЕС.

N. R. Jurkowska

Odesa Regional State Administration, Odesa

CURRENT TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SPACE INDUSTRY IN UKRAINE UNDER THE HARMONIZATION OF THE NATIONAL LEGISLATION WITH EUROPEAN LAWS

Modern realities determine the development of Ukrainian science and technology and require approximation of Ukrainian legislation to the European one. The implementation of the EU-Ukraine Association Agreement envisages the implementation of international standards and cooperation, including the space sector. In the paper, the key directions of space research are considered, in accordance with the applicable international and Ukrainian law.

Key words: development of astronautics, space law, Association Agreement between the EU and Ukraine, harmonisation of the Ukrainian national space legislation with the EU law.